

και επου βρέθηκε κ' ένα άρχαιο θέατρο, ώθειο Ρωμαϊκής εποχής, άλλ' αν την έχτιζαν κάνα κει κοντά στοδμορφο έκείνο μέρος κι άνοιχτόκαρδο, στον ήμερο μυχό του κόλπου, άποκάτου από τ' ώραίο στεφάνι κάτι καταπράσιων από έλιές και γελαστώνε λόφων, αΐ! συχωρεμένοι θάταν αν έδιναν σ' η νέα πόλη το άρχαιο δμορφο όνομά της. 'Αλλ' έδεπά που την έχουε στημένη και σκορπισμένη κατάντι κρυα από το νησί, το Μαραθωνήσι, την άρχαία που είπαμε Κρανάη, κι άποκάτω και στην πλαγιά του σκοτεινού Κούμαρου - με συμπάθειο, έλληνικά «Λαρίσιον» - ή Μαραθωνήσι έπρεπε να την άφήσουν να λέγεται ή Κούμαρο να τή βγάλουνε, γιατί ή θέση της μόνο για κουμαρές εΐτανε καταλληλή και για τις τρύπες και κατοικίες των παλιών νευτικών και φαράδων που τή θεμελιώσαν έκείνη την εποχή και όχι για σημερινή πολιτεία και πρωτεύουσα με αξιώσεις, για την υγεία κάνα κείνων που κατοικοῦνε κει άπάνω στο βουνό, γιατί ή παρκαλική γραμμή της ή μακριά κι άτέλειωτη, το πρώτο πάτωμα - σά να ποῦμε - της έρτάπυργης αΐτης πολιτείας άξίζει, τι να είπη.

Ξαπλώνεται σε μια έκταση από δυό χιλιάδες μέτρα κοντά μάκρος, στο μυχό, που είπα, του Λακωνικού κόλπου και στην άρχή του δυτικού του πλευρου ώστε ν' άντικρύζει την άνατολή του ήλιου που άμέσως έμα ξεμουτζίει την αυγή πίσωθε από τους χαμηλούς λόφους του άλλου πλευρου του κόλπου λαμποκοπάει και φωτίζει και ζεσταίνει το παλαιό κεφαλοχώρι έως ότου να κρυφτ ή απόγειομα νωρίς-νωρίς, πίσω από την κορφή του βουνου, που στην πλαγιά του είναι άραδικομένα τα σπιτικά τ'όνα άπάνου σ'άλλο. Και είναι μια χρα άυτό το άκρογιαλι με το τεχνικό κρηπίδωμά του και τιμάει τον τόπο και δίνει σημασία στο λιμάνι που ποδίζου και καταφεύγου και βρίσκου οσο και έξασφάλιση από τή μεγάλη θαλασσοταραχή του άνοιχτού πέλαου και την άγριεμάρα και το ξέγυμα των δυό κοντινών κάδων τα κάθε είδους καράβια και βκπόρια που άρμενίζου έξωθε από το Μαλίε και το Τάιναρο. 'Αφρίζει έξω ή θάλασσα και φρενιάζου τα κύματα και μουγκρίζου οι άνεμοι και έδωθε από το νησί και από τον τεχνητό μώλο κατασταλάζου ήσυχα ήσυχα σαν άπισταμένα τα κύματα και με της βίεσ σπαζου και καθαλικούου τις πελεκημένες πέτρες του μώλου και της άκρογιαλιάς, μονον όταν της νοτιάς ή δύναμη άρχινάει ή τελειώ-

νει κατάστηκ και καταμετς από το άνοιγμα του κόλπου. Και κοροϊδούου αΐτη την έχτατη άγριεμάρα τα σκυλαρούδια βγαίνοντας από την παράδοση και το μάθημα των κοντινών σκολειώνε τους και τρέχου και σκορπιώνται και κατεβαίνου και άρα διάζονγκι με γέλοισ και χαρές και περιφρονητική άχλαδοή στις σκάλες και άπειθαθρες και περιμένου να σπάση σε ά πόδια τους και να πιτσιλίση ώ; την κορφή το άπειλητικό όγκος του νερού - συντρίμια και περίγελο πλιά και των πιό άδύνατων στεριανών και αΐτουων των τρυφερών βλασταριών, που άνάθεμα το ένα που πάει στη μάνα του με παπούτσι και κάλτσες ή γυμνά πόδια και άντζες στεγιά.

Όντας ο ήλιος τραβήξη ήσυχα κι άνεφελα το δρόμο του και μήτε μαζρο σύγγερο τον σιελάση, μήτε μουγκρητό άγριο τον άνταριάση και φτάση άπάνωθε και κατακόρυφα από τή χωροπούλα ή πάει να κρυφτ ή ύστερα από δέκα ώρων έτσι άτάραχο δρόμο πίσω από το ρημοκαλλήσι στην κορφή του βουνου - του λιόντουου λατρεία στην πλαγιά, των 'Αγίων Πάντων στη σημερινή εποχή - ώ! τι γραμμές, τί χρώματα, τί λαμπρά ίσκιώματα ξαπλώνονται και ξεπολούνται στην άντικρυνή χαμηλή και ήμερη στεριά των Μολάων και της 'Επίδκουρου τα ψηλώματα ίσκαε κάτου στις 'Ακρίες και τα Βάτικα' τί λιμνης γλύκα και καμάρι παίρνει ή από άρχή άπέρκρητη θάλασσα αΐτη με έλαφρές έλαφρές κάπες και που ζάρες από τ' άγεράκι, σαν δμορφο μαβι φουλάρι άσιδέρωτο, και τί άνεπάντεχη γαλήνη και άθελο κίφι παίρνει ή ψυχή του άνθρώπου κυτάζοντας την και ο νους του ξελάφρωση θαμάζοντας τη! Σε κάτι τέτοιαν ώρα και με τέτοιες φύσης την όμορφιά, μπουνάτσα και μεγαλειό, φαίνεται, κάθησε κι ο 'Ορέτης στον κοντινό μυθικό άργόν λιθόν, μαυιωμένος από το κυνηγητό των 'Ερινύων και τον άρησε ή μάνα' και με το δικιο του το Οκματοργό αΐτο λιθάρι έλαβε θεική δύναμη και όνομάστηκε «Ζεύς Καππότας».

(Στάλλο φύλλο τελιώνει το πρώτο γράμμα)

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΠΑΛΙΑΠΗΔΑΣ

ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

ΠΑΛΙΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΔΡ. 2 ΚΑΙ ΔΡ. 2 1/2 ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΩΤΕΡΙΚΟ

ΚΑΤΙ ΛΟΓΑΚΙΑ

Σ' έσένα που αγαπώ

Στα βάθη της καθάγιας μου
της άσπιλης ψυχής
λογάκια παναρμόνια
και πλάνα άγροικιά

Μοιάζου με γλώσσα πάναγνη
οδορίας προσευχής
μια γλώσσα που την ζευθα
για σένα π' αγαπάω.

Μια γλώσσα που έδιάβασα
σε' όρεο πρόσωπό σου
στης ζηλεμένης σου καρδιάς
τα ζάστερα πιάτια

Μια γλώσσα που την έκλεψα
απ' το χαμόγελό σου
κι από τα καταμέλινα
τα πύρινά σου μάτια.

'Αθήνα.

ΔΙΛΙΚΑ ΔΘ. ΜΠΕΤΣΙΚΑ

ΓΕΝΕΒΕΖΙΚΑ ΓΙΩΒΙΛΑΙΑ*)

Τέτοια στη Γενέβη ή κατάσταση όταν ζεσπατε το μεταρρυθμιστικό κίνημα. Οι νέες ιδέες βρήκανε και δώ το κατάλληλο έδαφος και, μ' όλη την πρώτη άντίσταση, γλήγορα ύπερίσχυσ' ή εύγλωττία του Φαρέλ, Βιρέ και Φοριάν, τότο ώστε την 21 του Μάη 1536 το γενικό Συμβούλιο κήρυχε παμψηφεί πως χωρίζονταν από την καθολική 'Εκκλησία και παραδεχόντανε τή Μεταρρύθμιση. Με το νάλλάξανε όμως θρησκεία έτσι σε μια μέρα δέν άλλαξανε και χαρακτήρα οι Γενεβίτσι. 'Η μεταβολή γίνηκε από λόγους μέλλον πολιτικούς παρά καθυπό θρησκευτικούς. 'Ο δούκας της Σαβουά από πολύν καιρό έκκε στην άνθισμένη πολιτεία τα γλυκά τα μάτια και συχνά είχε προσπαθήσει να την άγοράση από το δεσπότη της κολακισώντας τον. Μα οι καλοί πατριώτες είχαν ξεγελάσει τις μηχανοραπίες του. - Καλήτερα λούτεροι παρά πλούσιοι, είτανε ή παντοτινή τους άπάντηση. - 'Η Μεταρρύθμιση παρουσιαζόντανε τώρα πρόσφορο μέσο να πο-

*) Κοίταξε το περασμένο φύλλο.

δι έλεονε τότε περικυκλώσανε και του φωνάζανε με τις βραχνές φωνές τους ποιά να τον περιε μαζί της. Αΐτός σηκώθηκε και τις έδωξε σπρώχνοντας τις και με τα δυό του τα χέρια κ' έφυγε σε να τότε κυνηγοσε κανείς. 'Η βροχή είχε πάψει και το φεγγάρι άρχισε πάλι ν' άγριοπηδή διαωμένο από σύγγερο σε σύγγερο.

'Αρχίζε πιά να ζημερώνει. 'Αντρες και γυναίκες κάπου κάπου, άγκαλιασμένες τρέχανε και πηγαινανε σε' άκάθαρτα κρεβάτια, να απν κοιμηθούνε. 'Εργάτες με βουλιαγμένα τα μάγουλα με δόντια μαύρα και χαλασμένα από το πιστό και την άρρώστεια, ζυπνούσανε και με τα χέρια τους στις τσέπες να ζεσταθούνε, πηγαινανε στο μεροκάματο.

- 'Ελα μαζί μου, χρυσό μου...
- 'Ελα να κοιμηθείς μαζί μου...
- 'Εχω φωτιά στην κάμαρά μου.

Του φωνάζανε οι χλωμές γυναίκες που είχανε πιά σωρευαστεί στις άκρες των δρόμων κουρασμένες από το άνώφελό τους άπειθε και στεγρο άντροκνηγητό. Σηκώσανε τα κεφάλια τους με τα ψούτια μαλλιά, τα καλοχτενισμένα και του φωνάζανε βραχνά. Κι ως τότε βλέπανε να περνά και να μή στρέφεται να τις δει, χαμηλώνανε πάλι τα κεφάλια

τους μέσα στα γόνατά τους και κουλουραζόντανε άμίλητες περιμένοντας να περάσει άλλος.

Και τοτο ώσότου έρθει ή μέρα και τις σαρώσει στις βρομοκάμερές τους και πέσουε στα δίπλα κρεβάτια τους, λιγωμένες και στεγιάς από την άγρύπνια κι από την πείνα.

VII

'Ανέθηκε τρία τρία τα σκαλοπάτια του σπιτιού του ο 'Ορέτης και βγήκε στο μπαλκόνι κι άκ κούμπησε στα κάγκελα. 'Εκκε σαν τρελλός. Τα μηλίγγια του τα κρατούσε γιατί θίλανε να σπάρουνα.

'Η Χρυσούλα δέν είχε γυρίσει ακόμα από την εκκλησία. Κι ο 'Ορέτης στο μπαλκόνι, πηγαυορχότανε, σε θειρό σε σιδερένο κλουβί, και την περιμένε.

- 'Α! έγω ύποφέρω, έγω πεθίνω, έγω νωθώ την καρδιά μου να γίνεται κομμάτια κ' έκείνη γυρίζει ακόμα με τον ξεμωρκμένο γέρο. Θάχουε πιά άπολύσει από την εκκλησία, που θάνει;

Μια κανία του παρκαμόρφωσε τα χείλια και τα φρύδια - ένω άπάναντι του ή άνατολή γεμάτη κ-

λοσύνη είχε σκορπιστεί πιά όλη στον ούρανό. 'Η Notre-Dame φνιτάζε, μέσα στην πορφύρα της Αύγης, πελώρια, έξωπιαία, σαν κατιτί το ζωντανό κ' αίστανότανε άπάνω της; ο 'Ορέτης όλα τα πέτρινα τέρατα που τρέχανε άπάνω στις στέγες της κι άνοίγανε τα στόματά τους στις γωνίες και σκαρφλώνανε, το ένα δαγκώνοντας την ούρα του άλλου κι άνεβαίνανε γοργογόνατα άπάνω στα καμπαναριά και τότε κυτάζανε κοροϊδευτικά.

- Πού είτουμε!;

Δέν την είχε άκούσει ποτε ήρθε - είχεν αποχαιρετήθει σιγά-σιγά το Γοργέα που τή συνόδευε κ' είχε άνεβεί στα νύχια των ποδιών της, ή πόρτα της κάμερας είτανε άνοιχτή και δέν έτριζε. 'Εβγαλε βιαστική το καπίλο της και μ' ένα προκίστημα φέβου πετάχτηκε στο μπαλκόνι.

- Πού είτουμε!;

Τα κεριά της 'Ανάστασης που κρατούσε σθεμένα πίσανε από τα χέρια της.

- 'Ορέστη μου, τί έχεις! 'Είσαι άρρωστος! είσαι άρρωστος, άγάπη μου!...

('Ακολουθεί)